

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **M.G.**

skazanego za czyn z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2025 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 2 kwietnia 2024 r., sygn. akt II AKa 213/22,

zmieniającym co do M.G. wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu

z dnia 5 października 2018 r., sygn. akt II K 174/12,

postanowił:

1. oddalić wniosek;

2. obciążyć skazanego M.G. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Toruniu wyrokiem z dnia 5 października 2018 r., sygn. akt II K 174/12, uznał oskarżonego M.G. za winnego popełnienia czynu z art. 53 ust. 2 w zw. z art. 54 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 w zw. z art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to „po

myśli art. 11 § 3 k.k. na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k.” wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności i karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł. Wyrokiem tym został również skazany drugi oskarżony.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, po rozpoznaniu apelacji obrońców, wydał 4 czerwca 2019 r. odnośnie do obu oskarżonych wyrok reformatoryjny w sprawie II AKa 68/19, który - po rozpoznaniu kasacji obrońców - Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt III KK 8/20 uchylił i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Następnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2024 r., sygn. akt II AKa 213/22, wyrok Sądu pierwszej instancji zmienił co do M.G. w ten sposób, że przy zastosowaniu na mocy art. 4 § 1 k.k. przepisów ustawy karnej w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. uznał tego oskarżonego za winnego tego, że w nieustalonym okresie, ale co najmniej od dnia 9 listopada 2011 r. do dnia 9 grudnia 2011 r. w T., działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych (Dz. Urz. WE L Nr 47 z 18.02.2004 r., s. 1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, a także wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, posiadając w pomieszczeniach posesji przy ul. [...], niezbędne do niedozwolonego wytworzenia substancji psychotropowych przyrządy, tj. płaszcz grzewczy z przewodem, kolbę dwuszyjną okrągłodenną o obwodzie 76 cm, kolbę dwuszyjną okrągłodenną o poj. 6.000 ml, dwie kolby trójszyjne okrągłodenne o poj. 2.000 ml i 500 ml, kolbę jednoszyjną okrągłodenną o poj. 250 ml, kolbę jednoszyjną płaskodenną o poj. 2.000 ml, cztery chłodnice proste, dwie chłodnice zwrotne, jedną chłodnicę spiralną, jedną chłodnicę kulową, siedem zlewów szklanych o poj. 5.000 ml, 2.000 ml, 1.000 ml i 250 ml, dwa rozdzielacze o poj. 2.000 ml i 500 ml, dwie kolby ssawkowe o poj. 1.000 ml i 500 ml, mieszadło magnetyczne wraz z mieszadełkiem, maszynkę elektryczną, areometr, wagę elektroniczną oraz drobny sprzęt laboratoryjny, w tym reduktory, cylindry, lejki, węże, sączi filtracyjne i trójnogi, a także prekursory w postaci bezwodnika octowego i 3.5 litra benzylometyloketonu (BMK), wytworzył 15 gramów substancji psychotropowej w

postaci amfetaminy, czyn ten zakwalifikował z art. 53 ust. 1 w zw. z art. 54 ust. 1 i 2 pkt 2 w zw. z art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. na podstawie z art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł. W pozostałej części zaskarżony wyrok w odniesieniu do M.G. utrzymał w mocy, natomiast co do drugiego oskarżonego uchylił wyrok Sądu meriti i postępowanie umorzył na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

Kasację wniesioną od wyroku Sądu odwoławczego przez obrońcę M.G. Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadną postanowieniem z dnia 4 marca 2025 r., sygn. akt V KK 445/24.

Pismem datowanym 31 marca 2025 r. obrońca skazanego M.G. wniósł o:

„1. wznowienie na korzyść M.G. postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego II Wydział Karny w Toruniu wydanym w sprawie II K 174/12, zmienionym kolejno wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wydanym w sprawie II AKa 213/22, od którego skazany wniósł kasację rozpoznaną przez Sąd Najwyższy w sprawie WKK 53/24, V KK 445/24 postanowieniem oddalającym kasację jako oczywiście bezzasadną - z uwagi na - skazanie M.G. za to, że w nieustalonym okresie, ale co najmniej od dnia 9 listopada 2011 r. do dnia 9 grudnia 2011 r. w T., działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych (Dz. Urz. WE L Nr 47 z 18.02.2004 r., s. 1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, a także wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, posiadając w pomieszczeniach posesji przy ul. [...], niezbędne do niedozwolonego wytworzenia substancji psychotropowych przyrządy, tj. płaszcz grzewczy z przewodem, kolbę dwuszyjną okrągłodenną o obwodzie 76 cm, kolbę dwuszyjną okrągłodenną o poj. 6.000 ml, dwie kolby trójszyjne okrągłodenne o poj. 2.000 ml i 500 ml, kolbę jednoszyjną okrągłodenną o poj. 250 ml, kolbę jednoszyjną płaskodenną o poj. 2.000 ml, cztery chłodnice proste, dwie chłodnice zwrotne, jedną chłodnicę spiralną, jedną chłodnicę kulową,

siedem zlewek szklanych o poj. 5.000 ml, 2.000 ml, 1.000 ml i 250 ml, dwa rozdzielacze o poj. 2.000 ml i 500 ml, dwie kolby ssawkowe o poj. 1.000 ml i 500 ml, mieszadło magnetyczne wraz z mieszadełkiem, maszynkę elektryczną, areometr, wagę elektroniczną oraz drobny sprzęt laboratoryjny, w tym reduktory, cylindry, lejki, węże, sączi filtracyjne i trójnogi, a także prekursorzy w postaci bezwodnika octowego i 3.5 litra benzylometyloketonu (BMK), wytworzył 15 gramów substancji psychotropowej w postaci amfetaminy, to jest za przestępstwo zakwalifikowane z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 54 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., którego to czynu skazany nie popełnił (podstawa art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.),

2. uchylenie w/w wyroków, tj. wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu wydanego w sprawie II K 174/12 oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wydanego w sprawie II AKa 213/22, jak i orzeczenia Sądu Najwyższego wydanego w sprawie WKK 54/24, V KK 445/24 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Toruniu”.

Autor przedmiotowego pisma wniósł także o przeprowadzenie:

„1. dowodu z dokumentu w postaci odpowiedzi na kasację Prokuratora (z dnia – uzup. SN) 6 sierpnia 2024 roku - (odpowiedź na punkt 3 zarzutu w kasacji, strona 6 odpowiedzi Prokuratora na kasację] - tytułem wykazania - jednoznacznego i kategorycznego stwierdzenia przez Prokuratora, że w przedmiotowej sprawie amfetamina nie została wytworzona z BMK, jak również, że żadna inna substancja z BMK nie została wytworzona, braku podstaw skazania M.G. za występki z art. 61 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

2. dowodu z dokumentu w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu wraz z uzasadnieniem - tytułem wykazania - przypisania posiadania prekursora BMK oraz bezwodnika octowego, braku jakiegokolwiek jednoznacznego wzmianki w treści wyroku oraz jego uzasadnienia wykorzystania przez M.G. ww. prekursorów do wytworzenia jakiegokolwiek nielegalnej substancji, ustalenia przez Sąd wytworzenia środka odurzającego w postaci amfetaminy metodą nitrostyrenową, braku

przeprowadzenia dowodu z wyniku badań profilujących w CLKP w W. ww. prekursorzy,

3. dowodu w postaci nagrania audio rozprawy kasacyjnej przed Sądem Najwyższym wraz z zapisem słownym zdania odrębnego W.K. – tytułem wykazania – istnienia uzasadnionych do wznowienia przedmiotowego postępowania, wskazania przez Sędziego SSN W.K. w ramach zgłoszonego zdania odrębnego podstawy do wznowienia postępowania w niniejszej sprawie, braku przeprowadzenia w toku przedmiotowego postępowania II K 174/12 przed Sądem Okręgowym w Toruniu oraz w toku postępowania apelacyjnego przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku dowodów na poparcie zarzutu wykorzystania prekursorów takich jak BMK - (benzylometyleketon) oraz bezwodnika octowego w toku produkcji środka odurzającego w postaci amfetaminy, w tym braku opinii biegłego potwierdzającej powyższą okoliczność, błędnego i dowolnego przypisania skazanemu przestępstwa z art 61 ustawy o przeciwdziałaniu narkomani związanego z wykorzystaniem prekursorów BMK oraz bezwodnika octowego.”

Powołując się na art. 532 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k., obrońca zwrócił się też o wstrzymanie wykonania wymierzonej M.G. kary 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

W odpowiedzi na wniosek prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie.

W dniu 20 maja 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło „Pismo uzupełniające wniosek o wznowienie postępowania”, według obrońcy „mające na celu uzupełnić treść pierwotnie wniesionego pisma, tym samym wzmocnić ujętą w nim argumentację poprzez wskazanie informacji opisanych poniżej”. Kolejnym pismem datowanym 5 czerwca 2025 r. obrońca odniósł się do odpowiedzi prokuratora na wniosek o wznowienie postępowania, przekonując, że z przedstawioną przez ten podmiot argumentacją „nie sposób się zgodzić”, ponieważ „należy uznać, iż doszło do przesłanek wznowienia postępowania, bowiem zaistniały w niej zarówno przesłanki określone mianem *propter nova*, jak i te mieszczące się w kategorii *noviter reperta*”.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 17 czerwca 2025 r., sygn. akt V KO 59/25 nie uwzględnił wniosku obrońcy M.G. o wstrzymanie wykonania

prawomocnego orzeczenia w zakresie wymierzonej temu skazanemu kary pozbawienia wolności, natomiast odnosząc się do wniosku o wznowienie postępowania należy stwierdzić, że również nie zasługuje on na uwzględnienie. Powołany przez obrońcę art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. stanowi, że postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Autor wniosku twierdzi, że M.G. nie popełnił przypisanego mu czynu, jednak nie wykazał konsekwencji, skoro postulował by Sąd Najwyższy nakazał ponowienie procesu przed Sądem pierwszej instancji, a nie uniewinnił skazanego, co byłoby możliwe przy zastosowaniu art. 547 § 3 k.p.k. Ważniejsze jest jednak to, że we wniosku nie wykazano, iż po wydaniu wyroku przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na niewinność skazanego.

W piśmie postulującym wznowienie postępowania jego autor akcentował, że skazany M.G. szczególną wagę nadaje temu, iż prokurator w odpowiedzi na kasację „kategorycznie i wprost przyznał, że amfetamina ujawniona w ww. sprawie została wytworzona metodą niestyrenową, bez użycia BMK”. Obrońca podkreślił, że „to ustalenie Prokuratora oraz złożony przez niego dokument w postaci odpowiedzi na kasację – stanowi o braku popełnienia przez M.G. przestępstwa, za które został prawomocnie skazany i tym samym stanowi podstawę wznowienia postępowania zgodnie z regulacją art. 540 § 1 pkt 2 lit. a) k.p.k. W innym miejscu jednak zauważył, że w świetle odpowiedzi prokuratora na kasację „pozostaje tylko posiadanie tego prekursora” (tj. BMK), jednak nie dostrzegając, że owo posiadanie, także w postaci bezwodnika octowego (inne substancje wskazane jako prekursory Sąd *ad quem* wyeliminował z opisu czynu), a w realiach sprawy nie ulegało wątpliwości, iż w celu niedozwolonego wytworzenia substancji psychotropowej, stanowi występki z art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, który był jedną z podstaw prawnych skazania M.G. oraz przyjętą przez Sąd Apelacyjny podstawą wymiaru kary. Zatem nawet gdyby hipotetycznie przyjąć, że ma rację obrońca, iż prawidłowo przeprowadzony proces powinien doprowadzić do wniosku, że oskarżonemu należy przypisać „tylko posiadanie tego prekursora”, to nie zachodziłaby podstawa do wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a

k.p.k. (niepopelnienie czynu), jak teŝ z art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. (niesluszne skazanie za przestępstwo zagroŝone karą surowszą).

Naleŝy jednak przede wszystkim podkreślić, ŝe ŝadna z okolicznoŝci powołaanych w przedmiotowym wniosku nie moŝe być uznana za nowy fakt lub dowód w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Z pewnoŝcią nie moŝe być nowym faktem lub dowodem:

- pogląd co do okreŝlonej kwestii wyrażony przez stronę w toku prowadzonego postępowania, w tym wypadku stwierdzenie prokuratora w odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego M.G., ŝe amfetamina ujawniona w toku przeszukania nie była wytworzona z BMK. Poza tym jest jasne, ŝe to stwierdzenie zostało oparte na opiniach biegłych z zakresu badań fizykochemicznych, które to dowody były znane orzekającym w sprawie sądom. Wszak Sąd Apelacyjny zaznaczył, ŝe „jeśli zaś idzie o kwestię metody, przy wykorzystaniu której wytworzono zabezpieczoną amfetaminę, to naleŝy zauwaŝyć, iŝ skarŝący przeoczył, ŝe kwestia ta została wyjaŝniona w toku postępowania przed Sądem Okręgowym. Próbka ujawnionych narkotyków została bowiem poddana badaniu w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji, w wyniku czego ustalono, ŝe amfetamina została wyprodukowana metodą nitrostyrenową”. Niezależnie od tego celowe będzie przypomnieć, ŝe w odpowiedzi na kasację prokurator postulował oddalenie skargi jako oczywiŝcie bezzasadnej, co nie koresponduje z twierdzeniem zawartym w piŝmie obrońcy z 5 czerwca 2025 r., ŝe „to ustalenie Prokuratora stanowi o niemoŝnoŝci popelnienia przez M.G. przestępstwa, za które został skazany”,

- wyrok Sądu I instancji oraz jego uzasadnienie były znane przed wydaniem prawomocnego orzeczenia przez Sąd Apelacyjny, który – co oczywiste – zapoznał się z tym dokumentami. O ile, zdaniem obrońcy, ich treść podaje w wątpliwoŝć zasadnoŝć skazania M. G., to stosowny zarzut powinien zostać podniesiony w apelacji, nadto w sytuacji, gdy Sąd *ad quem* przejął rolę sądu pierwszej instancji na nowo formułując opis czynu przypisanego i jego kwalifikację prawną, zasadnicze znaczenie mają wyrok tego Sądu i jego uzasadnienie,

- przebieg rozprawy kasacyjnej, zwiászczą złożenie przez jednego z członków składu orzekającego Sądu Najwyższego zdania odrębnego do orzeczenia

i wywód uzasadniający to postąpienie. Nasuwa się niemożliwy do zaakceptowania wniosek, że gdyby złożenie zdania odrębnego miało być powodem wznowienia postępowania, to bez znaczenia byłoby oddalające kasację orzeczenie Sądu Najwyższego.

Trafnie zatem prokurator wskazał, że cyt. „w kontekście art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. w żaden sposób nie można uznać powyższych dokumentów jako *de novis*” oraz że „złożony wniosek jest nieudolną próbą wywołania kolejnej kontroli odwoławczej”. Przekonuje o tym chociażby ten fragment pisma, w którym obrońca twierdzi, iż „z akt sprawy jednoznacznie wynika, że skazany M.G. nie uczestniczył w wytwarzaniu amfetaminy z BMK oraz Bezwodnika Octowego, nie wytworzył amfetaminy z BMK oraz Bezwodnika Octowego, nie wprowadzał do obrotu amfetaminy wytworzonej z BMK oraz Bezwodnika Octowego, wreszcie nie mógł więc mieć świadomości, że w/w prekursor ma być lub został użyty do wytworzenia jakiegokolwiek zakazanej substancji psychotropowej”. Jasno wskazuje to, że rzeczywistą intencją obrońcy było, aby nie tyle na podstawie nowych faktów lub dowodów, których nie przedstawił, ale na podstawie akt sprawy, tj. dowodów zebranych w toku prawomocnie zakończonego postępowania, Sąd Najwyższy ocenił prawidłowość skazania M.G. Wskazuje to na niezrozumienie istoty postępowania wznowieniowego, którego przedmiotem jest tylko kwestia zaistnienia w danej sprawie ustawowych podstaw do wznowienia postępowania, zatem w jego trakcie nie jest dopuszczalne dokonywanie ponownej oceny dowodów i czynienie na tej podstawie odmiennych ustaleń faktycznych (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 2009 r., II KO 31/08; z dnia 21 listopada 2014 r., III KO 64/14; z dnia 18 października 2017 r., III KO 62/17; z dnia 14 lipca 2022 r., V KO 9/22). O niezrozumieniu wspomnianej instytucji świadczy też zgłoszony niezgodnie z art. 547 § 2 k.p.k. wniosek o uchylenie nie tylko wyroków sądów powszechnych, ale też orzeczenia wydanego przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym, które przecież nie zostało zaskarżone rozpatrzonym wnioskiem o wznowienie postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy przedmiotowy wniosek oddalił, co zgodnie z art. 639 zd. drugie k.p.k. skutkowało obciążeniem skazanego kosztami postępowania wznowieniowego.

[WB]

[r.g.]

Jerzy Grubba Zbigniew Puskarski Andrzej Tomczyk